

PRVOREPUBLIKOVÉ STAVBY V NÁCHODĚ

NÁCHOD BYL DRUHÝM NEJVÝZNAMNĚJŠÍM CENTREM KVALITNÍ ARCHITEKTONICKÉ TVORBY V REGIONU. ZÁSLUHU NA TOM MĚLI I ZADAVATELÉ A MECENÁŠI JOSEF A CYRIL BARTOŇOVÉ.

„Pro stavbu vyžádal jsem si plány od prof. arch. Janáka, ing. Nypla a architekta O. Novotného, jenž před nedávnem projektoval vilu mého zetě Steinského-Sehnoutky v Hradci Králové. Obě tyto stavby se mi líbily, proto jsem se rozhodl pro návrh arch. Novotného.“

Z paměti Cyril Bartoně Dobenína

DŮM CYRILA BARTONĚ / autor Otakar Novotný vznik 1929–1931

dnes Městská knihovna Náchod, Kamenice 105, Náchod

autor Pavel Janák vznik 1927–1928 / VILA JOSEFA BARTONĚ

dnes Středisko volného času Děčko, Zámecká 243, Náchod

Cyril Bartoň se rozhodl na radu svého bratra Josefa postavit vlastní obytný a obchodní dům. V patře byl byt rozšířený o výrazný arkýř vysunutý nad ulici, přízemí využívala firma Baťa. Na výzdobě budovy se podílel Otakar Španiel nebo Karel Dvořák, který vytvořil alegorické reliéfy zdobící průčelí budovy v přízemí. Autorem leptů v arkýři byl František Kysela.

S výsledkem nebyl Cyril Bartoň zcela spokojen, přesto budova dodnes zaujme vyváženou klasicizující důstojností, zdůrazněnou honosným kamenným obkladem a odvážným kovovým arkýřem.

Vila si nechal postavit náchodský textilní podnikatel Josef Bartoň z Dobenína na pozemku po bývalém Petrově dvoře z 18. století. Původní projekt na stavbu vily si rodina objednala u Jana Kotěry, ten však v roce 1923 předčasně zemřel.

Proto byl projekt nakonec svěřen Pavlu Janákovi, který zde vytvořil jedinečnou funkcionalistickou stavbu, do níž zakomponoval citace z historických slohů, jako sloupový řád nesoucí terasu či válcový nárožní arkýř. Areál vily dotváří vjezdová brána s domkem pro šoféra.

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVÍSTĚ
V JOSEFOVĚ

1918
100
2018